

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 131/23

2023 m. rugsėjo 5 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-689/21 | Udlændinge- og Integrationsministeriet (Danijos pilietybės netekimas)

Danija gali nustatyti, kad jos pilietybės išsaugojimas priklauso nuo faktinio ryšio su šia šalimi egzistavimo

Vis dėlto, kai atitinkamas asmuo neturi kitos valstybės narės pilietybės ir dėl to Danijos pilietybės netekimas taip pat lemtų Sąjungos piliečio statuso praradimą, šiam asmeniui turi būti suteikta galimybė reikalauti, kad būtų išnagrinėtas tokio netekimo proporcingumas

Danija iš principo gali numatyti, kad jos piliečiai, gimę užsienyje ir niekada negyvenę jos teritorijoje, praranda Danijos pilietybę sulaukę 22 metų amžiaus. Vis dėlto tokia priemonė turi atitikti proporcingumo principą, kai ji lemia ir Europos Sąjungos pilietybės netekimą. Taip yra tuomet, kai atitinkamas asmuo neturi kitos valstybės narės pilietybės. Sąjungos teisei prieštarauja galutinis Danijos pilietybės, taigi ir Europos Sąjungos pilietybės, netekimas, kai atitinkamas asmuo nebuvo įspėtas ar informuotas ir neturėjo galimybės prašyti individualiai išnagrinėti šio netekimo pasekmių.

Motinos, Danijos pilietės, ir tėvo, Jungtinių Amerikos Valstijų piliečio, dukra nuo gimimo JAV turėjo Danijos ir JAV pilietybes. Sulaukusi 22 metų ji pateikė Danijai prašymą išsaugoti Danijos pilietybę. Kompetentinga institucija ją informavo, kad ji neteko Danijos pilietybės sukakus 22 metams. Iš tiesų pagal Danijos teisę užsienyje gimęs asmuo, kuris niekada nuolat negyveno Danijoje ir negyveno joje tokiomis aplinkybėmis, kurios rodytų pakankamai glaudų ryšį su šia šalimi, praranda Danijos pilietybę sulaukęs 22 metų amžiaus, išskyrus atvejus, kai taptų asmeniu be pilietybės. Atitinkamas asmuo gali prašyti išsaugoti pilietybę, tačiau tik tarp dvidešimt pirmojo ir dvidešimt antrojo savo gimtadienio. Priešingu atveju jis gali prašyti tik natūralizacijos, tačiau švelnesnėmis, buvusiems Danijos piliečiams taikomomis sąlygomis.

Suinteresuotasis asmuo pareiškė ieškinį dėl Danijos valdžios institucijų sprendimo panaikinimo. Ši byla nagrinėjama Rytų regiono apeliaciniame teisme (Danija), ir šis teiravosi Teisingumo Teismo dėl Danijos teisės aktų suderinamumo su Sąjungos teise.

Šios dienos sprendime Teisingumo Teismas priminė, kad pilietybės įgijimo ir netekimo sąlygų nustatymas priklauso kiekvienos valstybės narės kompetencijai. Vis dėlto, jeigu dėl pilietybės netekimo, kaip šioje byloje, taip pat būtų prarastas Sąjungos piliečio statusas, turi būti laikomasi Sąjungos teisės ir, be kita ko, proporcingumo principo.

Į pateiktą klausimą Teisingumo Teismas atsakė, kad **pagal Sąjungos teisę iš principo nedraudžiamos valstybės narės teisės normos, pagal kurias jos piliečiai,**

- **gimę ne jos teritorijoje,**
- **niekada joje nuolat negyvenę ir**
- **negyvenę joje tokiomis sąlygomis, kurios įrodytų faktinį ryšį su šia valstybe nare,**

praranda jos pilietybę *ex lege* sulaukę 22 metų amžiaus, taigi asmenys, kurie nėra ir kitos valstybės narės piliečiai, **praranda Sąjungos piliečio statusą** ir su juo susijusias teises.

Vis dėlto nacionalinės valdžios institucijos ir teismai turi patikrinti, ar atitinkamos valstybės narės pilietybės netekimas, **kai dėl to netenkama Sąjungos piliečio statuso, atitinka proporcingumo principą.**

Taigi, kad tokios teisės normos būtų suderinamos su Sąjungos teise, **turi būti įvykdytos šios sąlygos:**

- **Atitinkami asmenys turi turėti galimybę per protingą terminą pateikti prašymą išsaugoti pilietybę arba ją grąžinti atgaline data.** Taigi kompetentingos valdžios institucijos turi išnagrinėti šios pilietybės ir Sąjungos piliečio statuso netekimo pasekmių proporcingumą atsižvelgiant į Sąjungos teisę ir prireikus leisti išsaugoti šią pilietybę arba grąžinti ją atgaline data.
- **Tokio prašymo pateikimo terminas turi apimti protingą laikotarpį po datos, kurią atitinkamas asmuo sulaukia minėto amžiaus. Jis gali būti pradėtas skaičiuoti tik tuomet, jeigu valdžios institucijos tinkamai informavo šį asmenį apie pilietybės netekimą arba kad jis netrukus jos neteks ir apie jo teisę per šį terminą prašyti šią pilietybę išsaugoti arba grąžinti atgaline data.**
- **Priešingu atveju valdžios institucijos turi turėti galimybę kiekvienu konkrečiu atveju atlikti tokį nagrinėjimą, kai atitinkamas asmuo pateikia prašymą išduoti kelionės dokumentą ar bet kurį kitą jo pilietybę patvirtinantį dokumentą.**

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka](#) nuo jų paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎(+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

